

Efter ansökan om betalningsföreläggande i en arbetstvist meddelade Kronofogdemyndigheten ett utslag. Ansökan om återvinning gjordes och Kronofogdemyndigheten överlämnade, utan att någon begärt det, målet till Arbetsdomstolen i stället för tingsrätt. Sedan det i Arbetsdomstolen klarlagts att sökanden inte önskade föra sin talan i Arbetsdomstolen som första domstol, överlämnade Arbetsdomstolen, utan att pröva om målet skulle ha kunnat tas upp i Arbetsdomstolen som första domstol, målet till behörig tingsrätt.

ARBETSDOMSTOLEN

BESLUT
2023-02-15
StockholmBeslut nr 7/23
Mål nr A 11/23

KÄRANDE

Burlövs kommun, Box 53, 232 21 Arlöv

SVARANDE

B.S.

SAKEN

ansökan om återvinning av utslag; nu fråga om överlämnande till tingsrätt

Bakgrund

Burlövs kommun ansökte hos Kronofogdemyndigheten om betalningsföreläggande mot B.S., med yrkanden om återbetalning av lön m.m. B.S. delgavs betalningsföreläggandet utan att gå i svaromål, varefter Kronofogdemyndigheten meddelade ett utslag i målet. B.S. har därefter inkommit med en ansökan om återvinning av utslaget och Kronofogdemyndigheten har beslutat att överlämna målet till Arbetsdomstolen.

Burlövs kommun har på fråga från Arbetsdomstolen upplyst att kommunen inte tillfrågats av Kronofogdemyndigheten vilken domstol kommunen önskat få målet överlämnat till. Kommunen har yrkat att målet överlämnas till en behörig tingsrätt.

Skäl*Rättsliga utgångspunkter*

Av 1 § lagen (1991:852) om betalningsföreläggande för fordringar i arbetstvister (fordringslagen) framgår att ansökan om betalningsföreläggande får göras hos Kronofogdemyndigheten trots att tvist om anspråket ska handläggas enligt arbetstvistlagen.

Om svaranden i ett mål om betalningsföreläggande bestrider ansökningen ska Kronofogdemyndigheten, om sökanden begär det, överlämna målet till en tingsrätt som enligt vad handlingarna visar är behörig att handlägga målet, se 33 och 36 §§ lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning. I de fall en svarande i rätt tid ansöker om återvinning av ett av Kronofogdemyndigheten meddelat utslag, ska Kronofogdemyndigheten enligt 54 § samma lag överlämna

målet för fortsatt handläggning till en tingsrätt som enligt vad handlingarna visar är behörig att handlägga målet.

Av 2 § första stycket fordringslagen följer att Kronofogdemyndigheten i fråga om arbetstvister i vissa fall ska överlämna målet till Arbetsdomstolen i stället för till tingsrätt. Så är enligt lagtexten fallet om sökanden är medlem i en arbetsgivar- eller arbetstagarorganisation och organisationen förklarar att den vill föra talan vid Arbetsdomstolen. Av rättspraxis och förarbetena till fordringslagen följer att motsvarande gäller om ansökan om betalningsföreläggande görs av en arbetsgivare som själv slutit kollektivavtal och denne vill föra sin talan vid Arbetsdomstolen. Bara om sökanden själv – i de fall denne är en arbetsgivare som själv slutit kollektivavtal – eller sökandens organisation begär att målet överlämnas till Arbetsdomstolen, ska detta överlämnas till Arbetsdomstolen. I annat fall ska målet överlämnas till en behörig tingsrätt. Tingsrätten är i så fall behörig att ta upp och avgöra målet, trots att tvisten är sådan att den enligt 2 kap. 1 § och 2 kap. 2 § arbetstvistlagen skulle ha upptagits och avgjorts av Arbetsdomstolen som första domstol (se AD 1978 nr 158, AD 1995 nr 54, NJA 2009 s. 230 och prop. 1990/91:126 s. 61). Motsvarande gäller enligt Arbetsdomstolens mening i de fall det i rätt tid inkommit en ansökan om återvinning av ett meddelat utslag i en arbetstvist. Kronofogdemyndigheten ska då, om sökanden är en arbetsgivare, fråga sökanden om denne är medlem i en arbetsgivarorganisation eller själv har slutit kollektivavtal och vill föra sin talan vid Arbetsdomstolen som första domstol. Visar det sig att sökanden är medlem i en arbetsgivarorganisation, ska Kronofogdemyndigheten fråga organisationen om den vill föra medlemmens talan i Arbetsdomstolen. Bara om en arbetsgivare som själv slutit kollektivavtal eller en behörig organisation begär det ska Kronofogdemyndigheten överlämna målet till Arbetsdomstolen. Annars ska målet överlämnas till en behörig tingsrätt.

Om Arbetsdomstolen finner sig inte vara behörig att handlägga ett överlämnat mål, ska domstolen enligt 2 § andra stycket fordringslagen överlämna detta till en tingsrätt som enligt vad som framgår av handlingarna är behörig.

Ska målet överlämnas till tingsrätt?

Tvisten i målet är en arbetstvist.

I detta fall har Kronofogdemyndigheten inte, såsom den borde ha gjort, frågat kommunen om organisations- och kollektivavtalsförhållandena. I Arbetsdomstolen har det klarlagts att kommunen inte vill föra sin talan i Arbetsdomstolen som första domstol, utan vill att målet överlämnas till tingsrätt.

Det lär inte förekomma att kommuner är bundna av kollektivavtal som har slutits av en arbetsgivarorganisation eller att en arbetsgivarorganisation i övrigt på grund av kommunernas medlemskap enligt 2 kap. 1 § och 4 kap. 5 § arbetstvistlagen kan föra dessas talan i Arbetsdomstolen (AD 1995 nr 54). Det finns därför inte anledning att tillfråga någon organisation.

Av handlingarna i målet framgår att Lunds tingsrätt är behörig att ta upp målet.

På grund av det anförda ska det från Kronofogdemyndigheten felaktigt överlämnade målet enligt grunderna för 2 § andra stycket fordringslagen överlämnas till Lunds tingsrätt. Enligt Arbetsdomstolens mening gäller det i ett fall som detta, där sökanden vid Kronofogdemyndigheten inte vill föra sin talan i Arbetsdomstolen som första domstol, även om Arbetsdomstolen skulle vara behörig enligt 2 kap. 1 § arbetstvistlagen att handlägga målet som första domstol.

Arbetsdomstolens ställningstagande

Arbetsdomstolen överlämnar målet till Lunds tingsrätt.

Ledamöter: Sören Öman, referent, Lars Dirke och Robin Henningson. Enhälligt.

Rättssekreterare: Robin Henningson